

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС КИКИНДА

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	97,0	43	95,4	96,2	46	94,9	96,6	39	95,1
	ТВ	92,0	83	91,8	86,0	117	90,2	89,0	111	90,7
	БУС	72,7	148	91,5	73,9	141	91,2	73,3	156	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	97,5	1	81,6	92,3	43	86,6	94,9	3	85,0
	Сувозачи ПА	89,9	15	78,7	85,3	84	84,3	87,6	29	82,3
	Предње седиште ПА	94,4	2	80,4	89,4	59	85,7	91,9	9	83,9
	Задње седиште ПА	39,4	26	22,6	59,2	32	37,2	52,9	30	32,5
	Возачи ТВ	60,0	82	60,0	98,0	1	66,7	79,0	27	64,9
	Сувозачи ТВ	62,5	43	49,8	71,4	37	57,1	66,7	37	55,2
	Предње седиште ТВ	60,3	79	57,9	94,7	1	64,9	77,4	26	63,1
	Возачи БУС	72,7	18	31,8	65,2	40	38,9	68,9	23	38,1
	Сувозачи БУС	75,0	20	34,2	33,3	74	37,4	52,9	47	37,6
	Предње седиште БУС	73,3	13	32,4	56,3	47	38,6	64,5	27	38,0
	Заштитни системи за децу	81,3	42	65,6	96,7	9	71,7	88,7	18	69,9
Заштитни системи за децу	Сигурносни појас	78,8	12	46,3	65,7	44	49,0	72,1	29	49,3
	Укупно – деца	80,0	21	56,0	80,0	23	60,4	80,0	20	59,6
	Заштитни системи – сви у ПА	90,4	1	75,2	85,4	46	80,3	87,8	3	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	73,5	68	59,6	70,4	81	63,7	72,1	77	61,6
	Путници на мопедима	80,0	55	58,6	80,0	63	62,9	80,0	56	60,8
	Возачи и путници на мопедима	74,4	65	59,4	71,9	78	63,5	73,2	72	61,4
	Возачи мотоцикала	81,3	116	87,4	100,0	1	90,7	89,5	99	89,2
	Путници на мотоциклима	85,7	90	86,4	100,0	1	89,7	92,9	77	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	82,1	117	87,2	100,0	1	90,5	90,1	96	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	77,3	75	73,6	84,6	70	77,3	80,5	81	76,3
	Бициклисти	2,4	64	5,4	10,7	45	6,3	5,8	64	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	84,4	46	80,3	N/A	N/A	N/A	84,4	46	80,3
	% прелазака на ОПП	71,0	99	70,6	N/A	N/A	N/A	71,0	99	70,6
	% исправних прелазака	83,0	96	74,3	N/A	N/A	N/A	83,0	96	74,3
	% исправних прелазака деце	88,0	46	77,1	N/A	N/A	N/A	88,0	46	77,1
	% прелазака без ометања	95,0	95	94,8	N/A	N/A	N/A	95,0	95	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

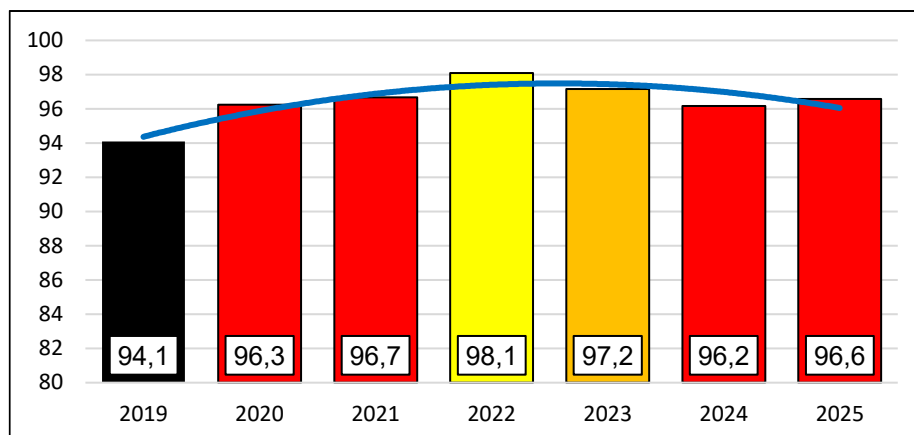
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

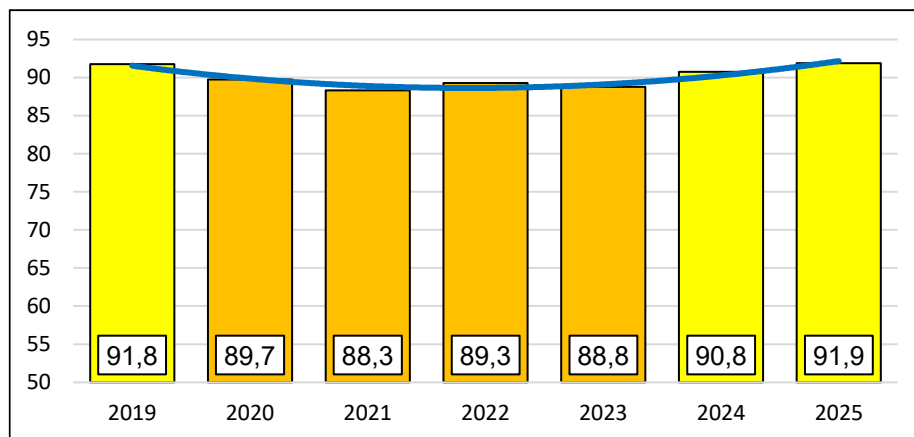
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

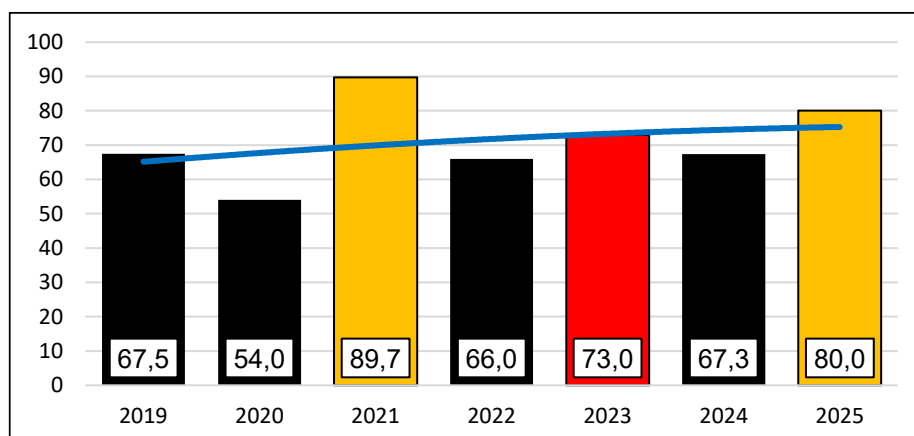
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

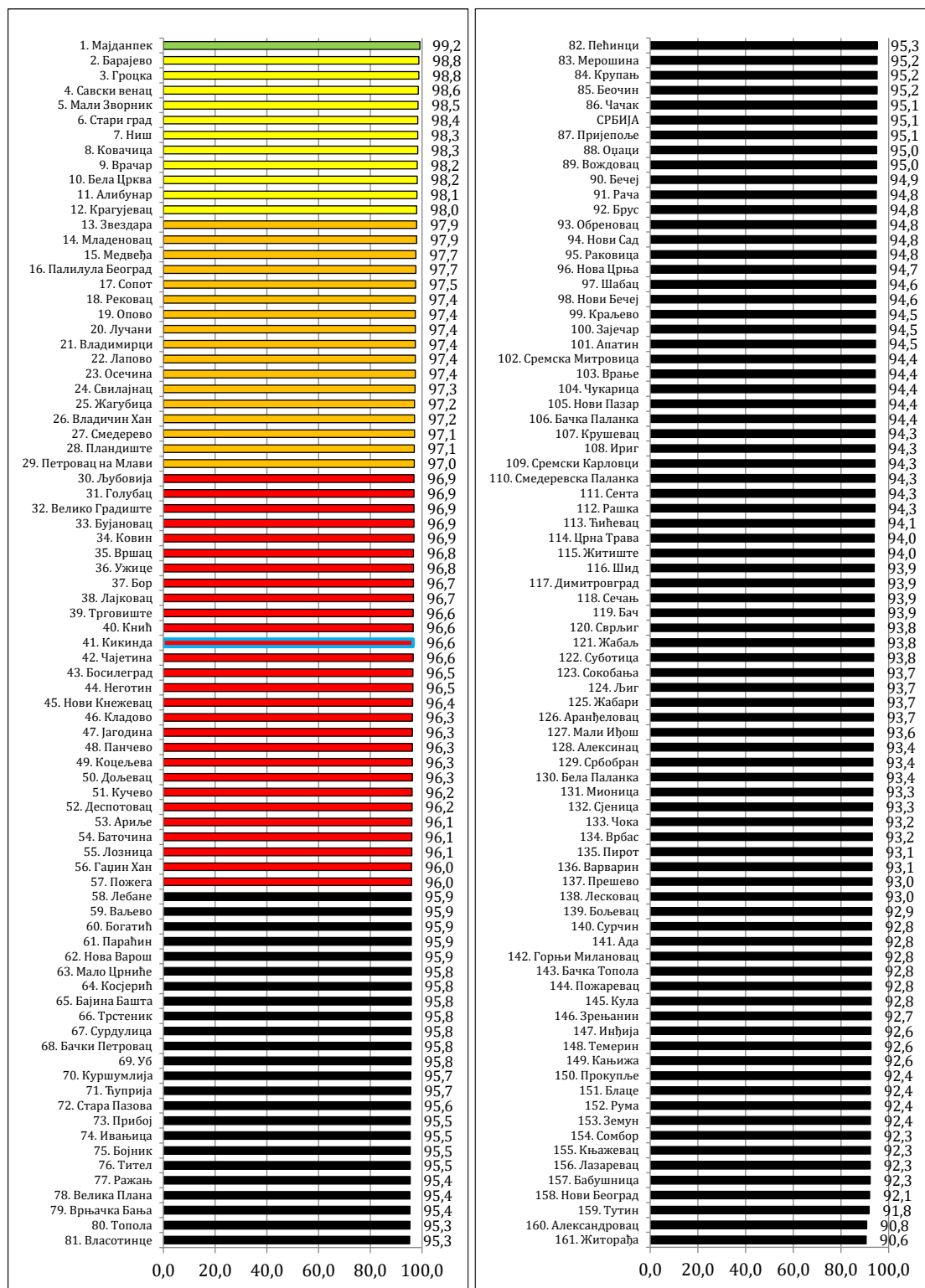
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

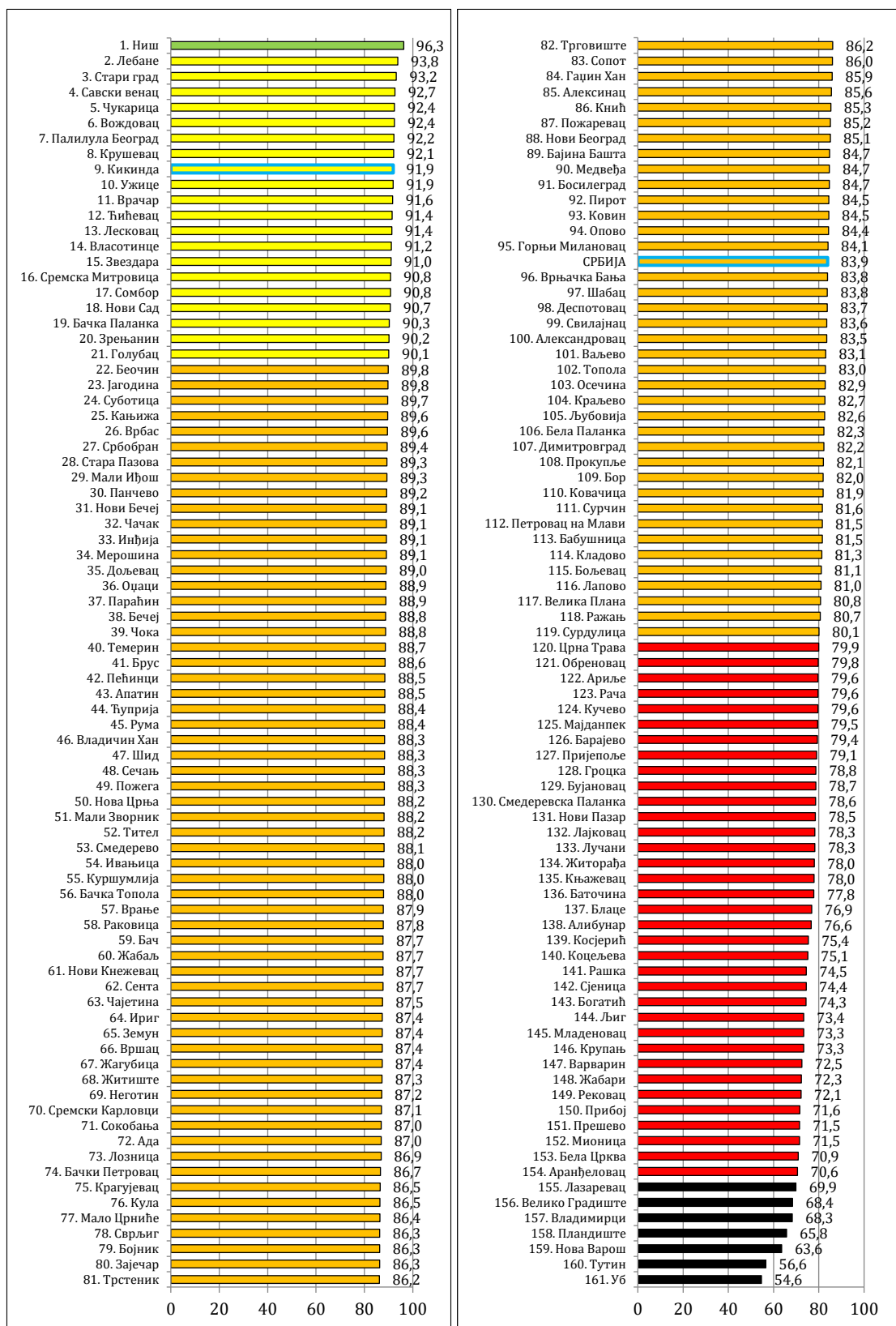
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

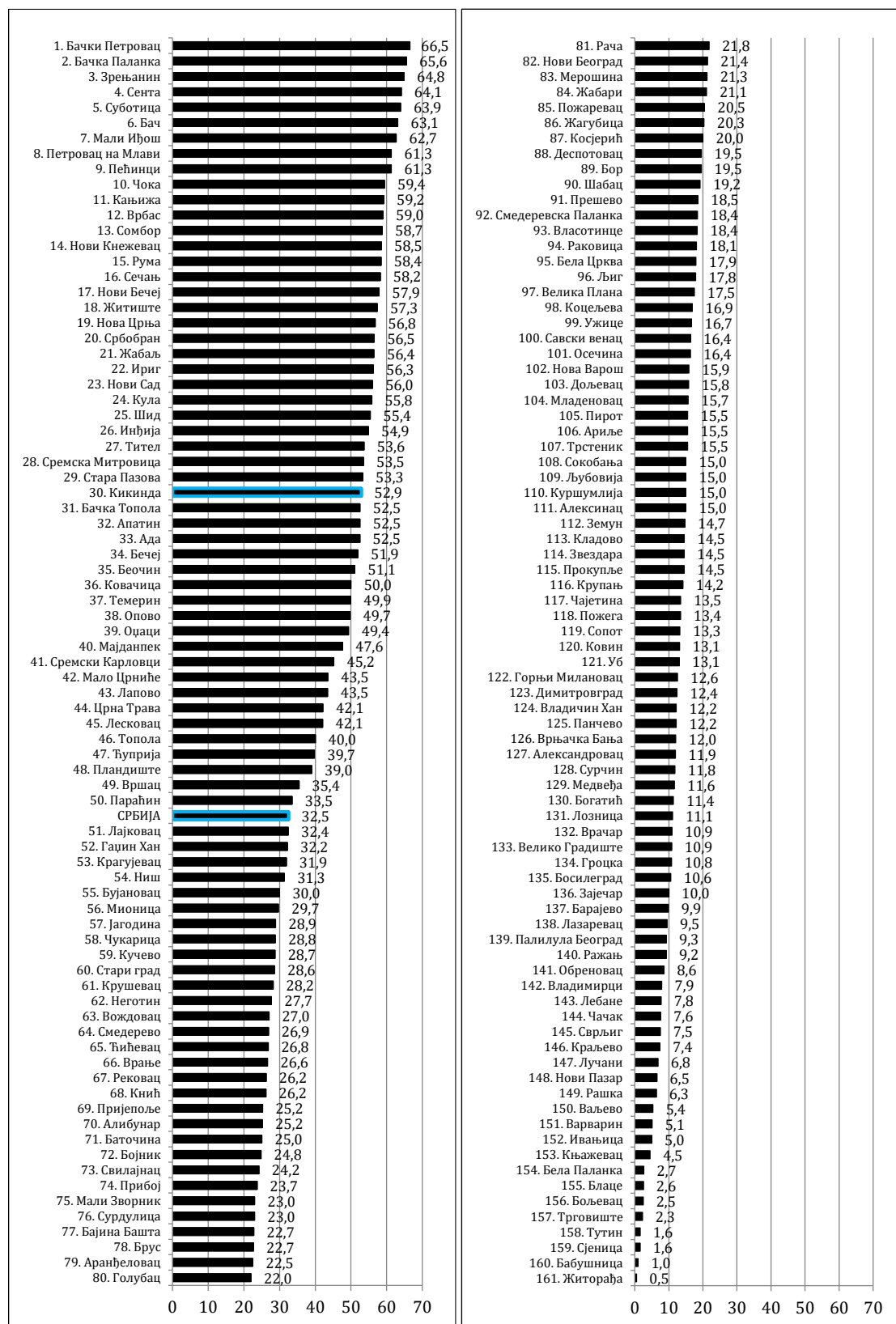
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

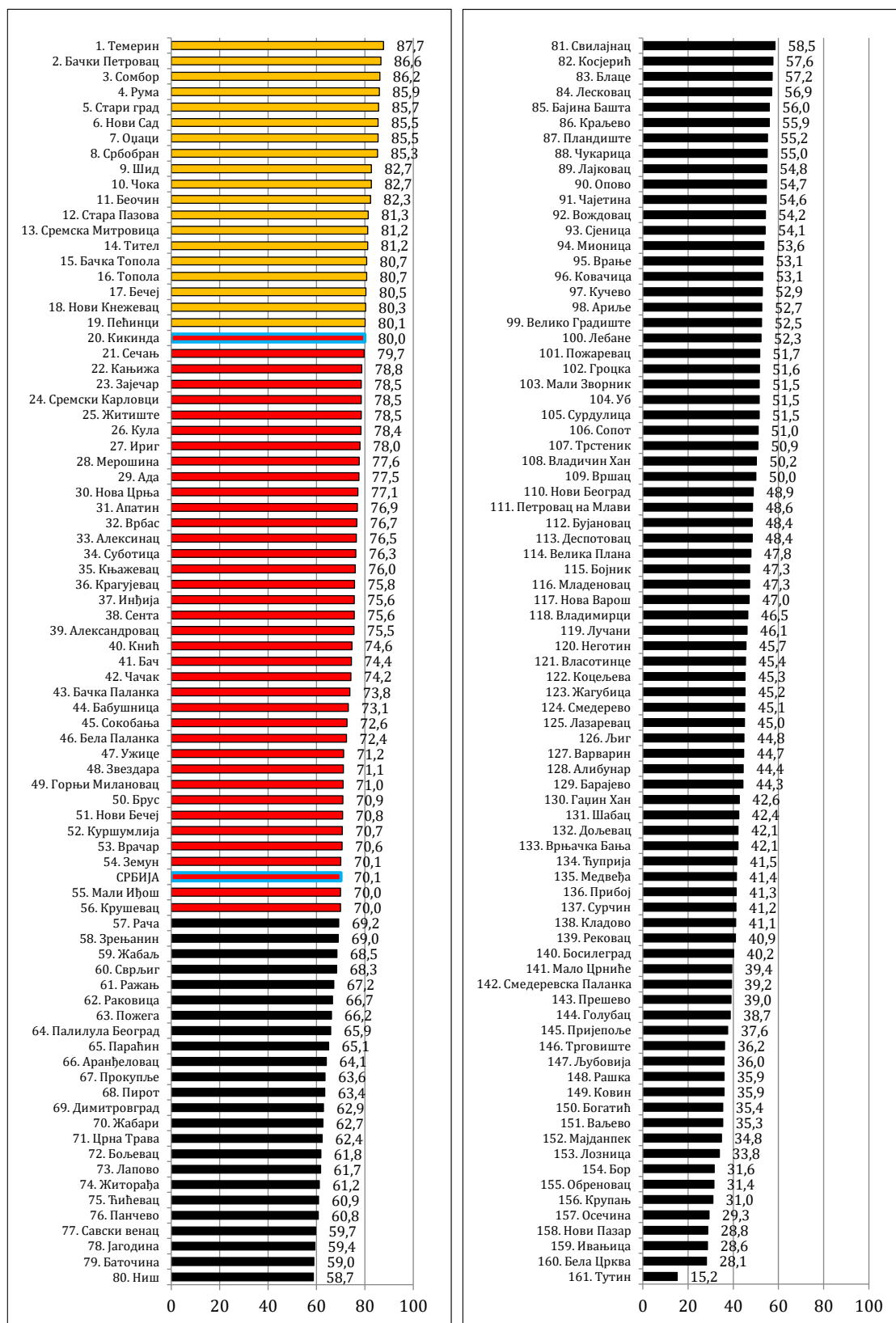
Дијаграм 4.1. % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

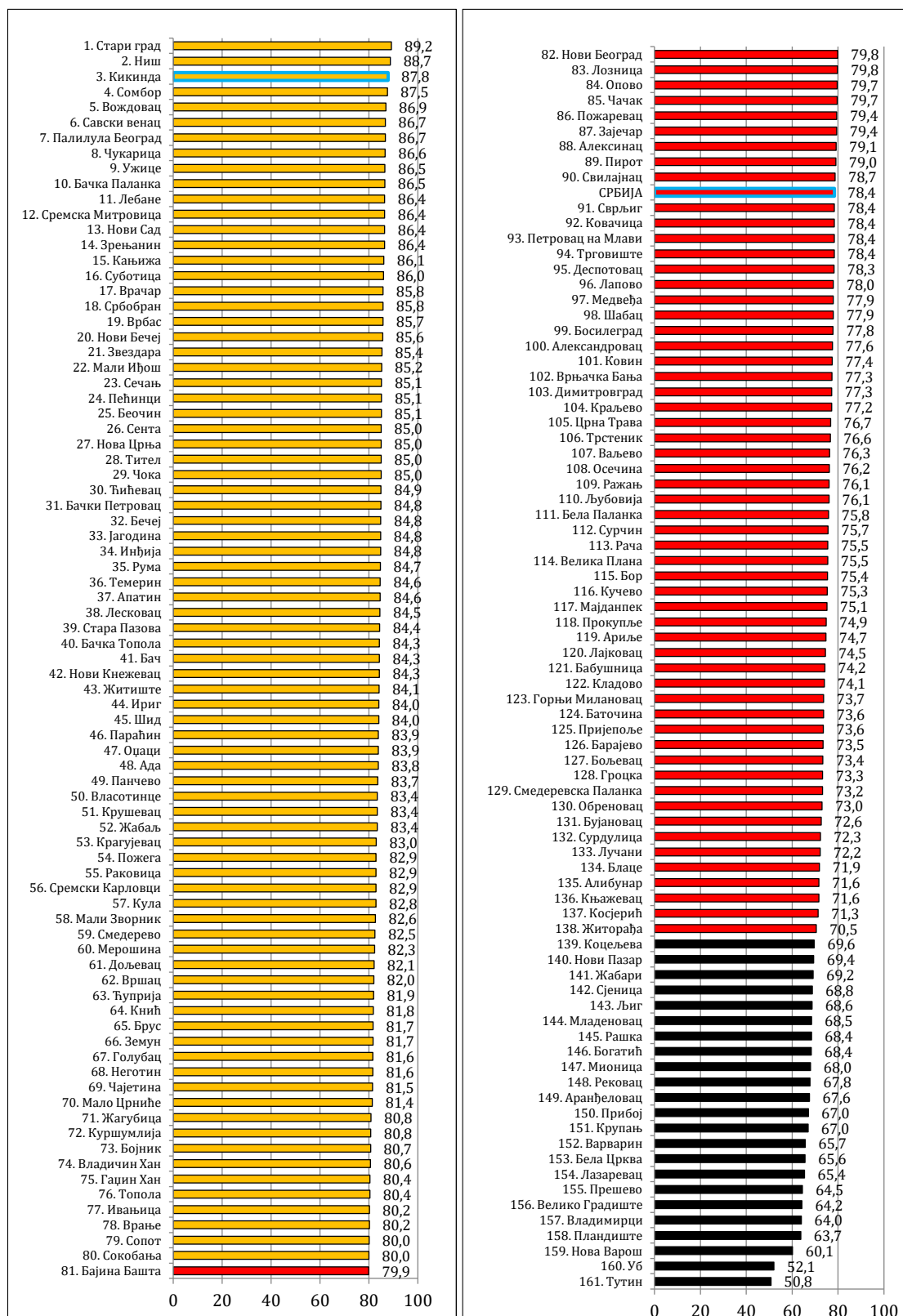
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

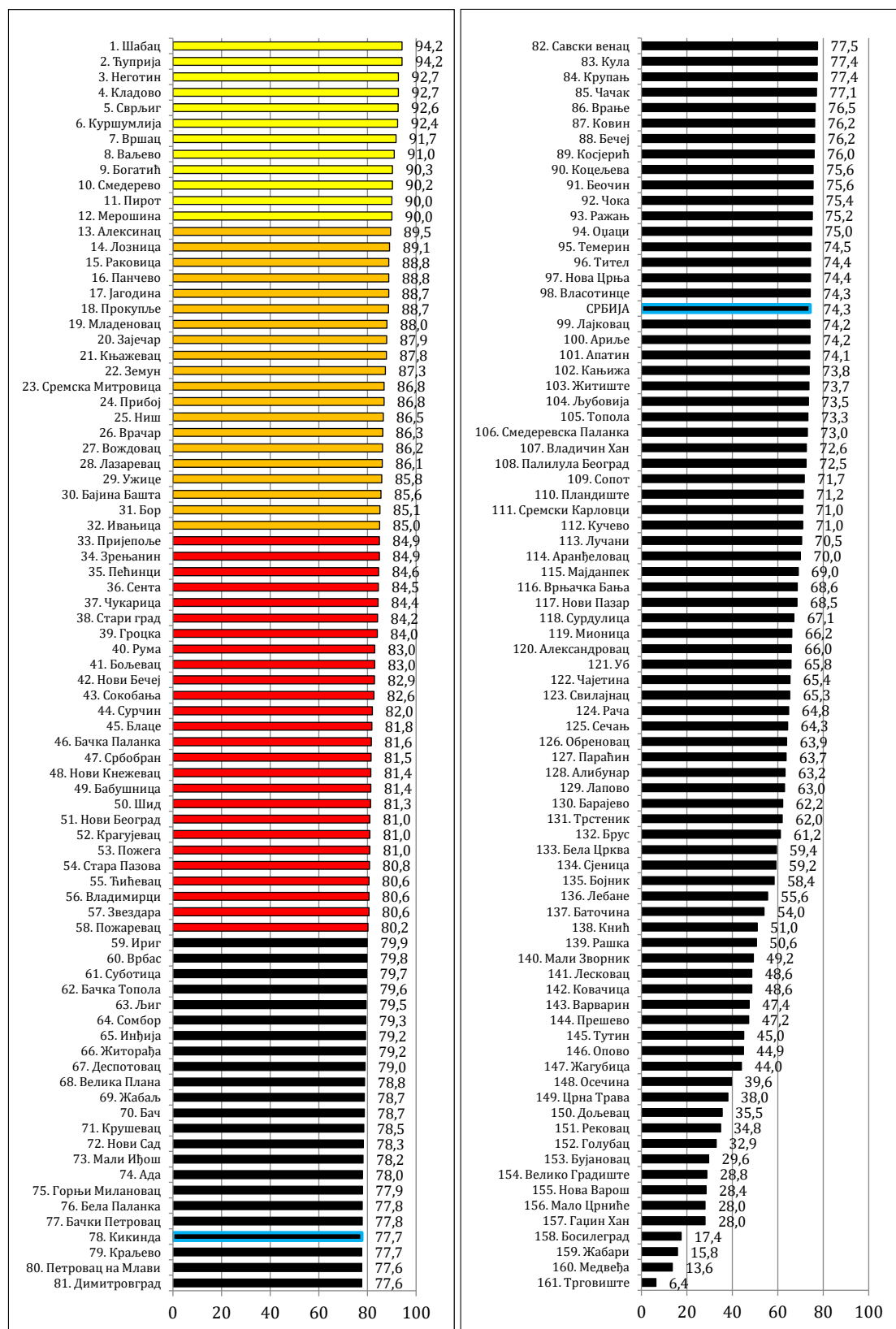
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Некоришћење мобилног телефона.** Иако је употреба мобилног телефона у путничким аутомобилима на веома високом нивоу, вредности за теретна возила и аутобусе су значајно испод националног просека и налазе се у категорији ниских вредности, што указује на недовољно поштовање ове мере безбедности у овим категоријама возача.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Коришћење сигурносног појаса на задњем седишту путничких аутомобила је ниско како у градским, тако и укупним условима. Иако је вредност нешто боља ван насеља, овај индикатор и даље припада категорији ниских вредности и представља један од најкритичнијих проблема.
- **Употреба сигурносног појаса у ТВ и БУС возилима.** Индикатори за возаче и сувозаче теретних возила и аутобуса показују велике разлике у зависности од типа пута, али укупно посматрано остају испод националног просека и у зони ниских или веома ниских вредности. Ово је нарочито важно јер су последице незгода ових категорија возила тежег исхода.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Вредности употребе деčјих седишта су релативно високе, али укупни индикатор безбедности деце остаје у средњој категорији. Иако је ситуација боља него у многим другим општинама, постоји простор за додатно унапређење примене заштитних система.
- **Коришћење заштитних кацига.** Употреба заштитних кацига код мотоциклиста ван насеља је на веома високом нивоу и често достиже максималне вредности. Међутим, у насељу су вредности ниже, посебно код mopедиста, што указује на недовољно коришћење кацига у овом сегменту и потребу за унапређењем.
- **Понашање пешака.** Индикатори понашања пешака, као што су прелазак на зелено светло, исправни преласци и одсуство ометања, на високом су нивоу и изнад националног просека. Посебно је повољан резултат код деце. Упркос томе, неопходно је одржавати и унапређивати овај ниво безбедности.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.